

NOTAT fra NORSKOG til energi- og miljøkomitéen, Statsbudsjettet 2020.

SKOGBRUK – en strategisk næring for Norge!

Vi ser at skogen nevnes som et viktig satsingsfelt i mange departementer. Det viser at skogen er i ferd med å få den plassen den fortjener, som en grønn oppfølger i oljeøkonomien.

Råvareleddets rolle i utviklingen av verdikjeden skog og tre er og blir å sikre en jevn og tilstrekkelig strøm av råstoff.

For NORSKOG er det viktig å understreke at for å få fart i det grønne skiftet, må politikere akseptere betydning av et aktivt skogbruk kombinert med full erstatning for klausuleringer.

Skogvern

Midler til frivillig vern er et viktig virkemiddel for å redusere konfliktene rundt vern. Arbeidet med frivillig vern er tidkrevende og det er derfor viktig at det skapes forutsigbarhet i tilgjengelige midler. NORSKOGs oppfatning er at det for tiden er god balanse mellom tilbud og etterspørsel i ordningen og at skogeierorganisasjonene vil ha problemer med å absorbere en betydelig forhøyelse av tilgjengelige midler. Det avgjørende for frivillig-vern-prosessen, er at man holder seg tydelig til *prinsippet om frivillighet* og ikke gjeninnfører tvangsvern under navn som «økologisk kompensasjon» og nasjonalpark.

NORSKOG vil minne om at arealer med miljøhensyn, inkludert vernearealer, allerede båndlegger om lag 15 % av stående volum i Norge. Det er viktig med et høyt nivå på bevilgningene til skogvern for å holde prosessen i gang, men det beløp som ligger inne i forslag til statsbudsjett anser vi som tilstrekkelig.

Regjeringens arbeid med såkalte «supplerende verneplaner» er en stor utfordring for det frivillige skogvernet. Disse prosessene kommer fra den samme statlige etaten og retter seg til de samme grunneierne. KLD forteller at de vil gjennomføre en samlet samfunnsøkonomisk vurdering før man avgjør omfanget av denne verneplanen. NORSKOGs syn er at dette arbeidet med supplerende verneplaner allerede har kommet nokså skjevt ut og at man bør være veldig tilbakeholdne med å iverksette gammeldags myndighetsstyrt vern. For vår del er vi urolige for hva KLD måtte komme frem til.

Kartlegging/båndlegging forøvrig

Norsk skogbruk er tjent med et høyt kunnskapsnivå om norsk natur. Det er derfor bra at det utføres kvalitativt gode kartlegginger av miljøkvaliteter. Imidlertid har det vært noe betydelige ulemper med de kartleggingene som har vært gjennomført i landet frem til nå:

- En altfor stor del av kartleggingen skjer med nokså begrenset metodikk. Flere digitale portaler er sågar åpne for legfolk slik at hvem som helst kan legge inn observasjoner. Dette fører til svak tillit til kartleggingene.

Kontaktperson:

Benthe E. Løvenskiold, næringspolitisk sjef, e-mail: benthe.lovenskiold@norskog.no tlf.91878054

- Mange har lav tiltro til skogbrukets evne og kunnskap til å ivareta miljøverdiene. Derved avleder kartleggingene betydelig uberettiget støy rundt skogbrukets virksomhet.
- Skogbruket er fullsertifisert med en skogstandard som er utviklet fra internasjonale standarder. Når vi nå har et særnorsk høyt nivå på kartlegginger og kartfestinger, pålegger disse figurene næringen forpliktelser som fremstår som ubetalt vern.

Hvis hensikten med registreringene er å legge restriksjoner på skogbruket, må man få opp kompensasjonsordninger som dekker skogeierens tap. Det bygger seg nå opp til et svært høyt konfliktnivå rundt effekten av ukompenserte og noe uformelle klausuleringer.

Skogplanting som klimatiltak

Regjeringen konstaterer at pilotprosjektet om skogplanting på nye areal som klimatiltak er avsluttet og at man skal gjennomgå erfaringene med ordningen. NORSKOG mener dette er for lite ambisiøst. Når FNs klimapanel foreskriver skogplanting som en sentral del av klimaløsningen, må den norske politikken gå ut på hvor og hvordan vi skal gjøre det i Norge – ikke velge en passiv tilnærming ved å avvente resultatene av en evaluering.

Klimautfordringen er såpass akutt at tiden er forbi for «vente og se»-tilnærminger. Skogplanting kan vi med stor sannsynlighet si virker. Da må fokus nå være på gjennomføring.

Rovdyr, Prop 1S (2019-2020) kap 1420 post 65

Konfliktnivået rundt ulv er høyt. Tilskuddsordningen for kommuner med ulverevir bidrar dessverre heller til å øke enn til å redusere dette konfliktnivået. Det går klart frem av budsjettdokumentet at kap 1420 post 65 er konfliktdempende midler som skal gå til tiltak i kommuner med ulverevir. Stortinget har imidlertid ved det såkalte ulveforliket (Innst 330S (2015-2016)) bedt regjeringen om å utrede mulige økonomiske ordninger for tap av rettigheter og andre belastninger innenfor ulvesonen (vedtak 770 i 2016). Dette vedtaket kom i tillegg til en anmodning om en egen tilskuddsordning for kommunene (vedtak 771). Departementet har både i revidert statsbudsjett våren 2017 og gjentatte ganger overfor oss påstått at denne tilskuddsordningen innfrir både Stortingets vedtak 770 og 771.

NORSKOG mener at Klima- og miljødepartementet ikke har innfridd stortingets vedtak 770 i 2016. Tilskuddsregelverket for ordningen er ikke i samsvar med føringene som er gitt av Stortinget. Det er ikke gjennomført noen utredning, og en egen ordning for kompensasjon for tap av rettigheter er ikke vurdert. Fram til Stortingets intensjoner er innfridd må midlene over denne tilskuddsordningen prioriteres til dem som bærer den faktiske økonomiske belastningen ved ulvebestanden og rammen økes vesentlig. Beløpet er svært langt unna å kunne dekke reelle tap.

Vi ber om at en erstatningsordning for tapte utmarksinntekter kommer på plass så raskt som mulig. Vi anslår dette til å være i størrelsesorden 30-35 mill. pr år.

Kontaktperson:

Benthe E. Løvenskiold, næringspolitisk sjef, e-mail: benthe.lovenskiold@norskog.no tlf.91878054